

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 07.03.2022

Kemal BÜLBÜL

Antalya Milletvekili

Birgün Gazetesi'nin 01.03.2022 tarihli web sayfasında ülkenin arkeolojik mirasının kaçak define kazılarıyla tahrip edildiğine ve her sene bini aşkın kaçak kazı yapıldığına dair bir habere yer vermektedir. Haberin ayrıntılarında Arkeologlar Derneği Başkanı Dr. Soner Ateşoğulları'nın kaçak kazılar dolayısıyla insanlık tarihinin parçalarının yok edildiğine dikkat çekmektedir.

Binlerce yıl birçok medeniyete ev sahipliği yapması nedeniyle arkeolojik mirası zengin olan Türkiye'de ancak bu zenginliğin kaçak kazıların yol açtığı tahribattan dolayı giderek yok olmaya başladığı, resmi verilere göre her sene bini aşkın kaçak kazılara rastlanıldığı, definecilik sektörünün bu kültürel mirasa zarar vermekle kalmayıp arkeolojik çalışmaları da engellediği dile getirilmektedir.

Dr. Ateşoğulları, kaçak kazıların önüne geçilmesi gerektiğini vurgulayarak şunları dile getirmektedir: "İnsanlık tarihini bir puzzle gibi düşünürsek, kaçak kazılar puzzle'ın parçalarını her geçen gün yok ediyor. Biz arkeologlar insanlık tarihini öğrenmek için yaptığımız kazılarla bu puzzle'ı birleştirmeye çalışıyoruz. Maalesef kaybolan parçalar ana tabloyu anlamamızı güçleştiriyor. Kaçak kazıcılar özellikle Anadolu'nun batısında oldukça organize bir şekilde çalışıyorlar. Bir gecede koca bir tümülüsü iş makinaları ile yok edebiliyorlar. Defineciliğin arkasında büyük sermaye grupları var. Bu iş üç beş definecinin işi olmaktan çoktan çıkmış durumda. YouTube'da binlerce takipçisi olan defineci kanalları var. Halkımızı yanlış yönlendiren ve kaçak kazı yapmayı legal bir iş gibi gösteren bu kanalların engellenmesi gerekiyor."

60508

Bu bağlamda;

- 1- Uzmanlar kaçak kazıların önlenmesi için Bakanlığınızın yaptığı çalışmalarına ek olarak kuracağınız arazi teşkilatı ile bu olumsuz tablonun tersine çevrilebileceğini, Bölge, bölge yapılanacak olan bu teşkilatın bünyesinde arkeolog ve sanat tarihçilerinin yer aldığı mobil ekibin sorumlu olduğu araziyi karış karış kontrol edebileceği ileri sürülmektedir. Bakanlığınız böylesi bir mobil ekibin kuruluşu ve teşkilatlanması hakkında herhangi bir somut adım atacak mıdır?
- 2- Uzmanlar dedektör kullanımının belli kurallara bağlı olması gerektiğini, her önüne gelenin eline dedektör alıp kültür varlığı aramasının önüne geçilmesi gerektiğini ifade etmektedir? Bakanlığınız kaçak kazıların önüne geçmek maksadıyla ilgili yasa ve yönetmeliklerin gözden geçirilmesine dair herhangi bir hazırlık yapmakta mıdır?
- 3- Bakanlığınız tarafından kaçak kazıların engellenmesi amacıyla kazı yapanlara verilen cezaların artırılması ile ilgili herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
- 4- YouTube'da binlerce takipçisi olan defineci kanalları halkı yanlış yönlendirip kaçak kazı yapmayı legal bir iş gibi göstermektedir. Bakanlığınızın kaçak kazı ve defineciliği özendiren bu tür kanalların engellenmesi ile ilgili herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?